

Ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας της Κύπρου και οι στρατηγικές της Βρετανίας, της Τουρκίας και της και της Ελληνικής πλευράς

Ο Εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας των Ελλήνων της Κύπρου, βασικά και ουσιαστικά, έχει τρεις διαστάσεις.

Η πρώτη αφορά την διαχρονία από την κλασσική εποχή μέχρι και την Εθνεγερσία. Όπως και οι υπόλοιπες πόλεις και κοινά των Ελλήνων επιβίωσαν κατακτήσεις, υποδουλώσεις και διώξεις διατηρώντας την πολιτισμική τους ιδιοσυστασία. Δηλαδή τον πολιτικό πολιτισμό της Ελληνικότητας που ενσαρκώνει την δημοκρατία και την ελευθερία. Ενώ αυτό είναι ένα ιστορικό γεγονός ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας της δεκαετίας του 1950 το επιβεβαίωσε και το φώτισε πλήρως όσον αφορά τους Έλληνες της Κύπρου.

Η δεύτερη διάσταση είναι το ιστορικό πλαίσιο των εθνικοαπελευθερωτικών αγώνων του 19ου και 20ου αιώνα όταν οι σημερινές ευρωπαϊκές δυνάμεις αποτελούσαν τις αποικιοκρατικές δυνάμεις οι οποίες υποδούλωσαν, καταδυνάστευσαν και κατέκλεψαν σχεδόν όλο τον πλανήτη. Η σημασία αυτού του γεγονότος για την Κύπρο είναι εξαιρετικά μεγάλη επειδή η μεγαλύτερη αποικιοκρατική δύναμη που ήταν η Μεγάλη Βρετανία η οποία, έχοντας εξ αρχής τονίσει την μεγάλη γεωπολιτική σημασία της Κύπρου, όχι μόνο απόρριψε τις αξιώσεις για αυτοδιάθεση αλλά επιπλέον με συνωμοτικές προσεγγίσεις και με διαίρει και βασίλευε εφάρμοσε στρατηγική αποδυνάμωσης των Ελλήνων, μεθόδευσε την εμπλοκή της Τουρκίας το 1955 και δημιούργησε ένα εγγενώς προβληματικό κράτος το οποίο εξ αρχής αποδείχθηκε μη λειτουργικό και μη βιώσιμο. Μέχρι και τις μέρες κάθε ρόλος και μεθόδευση του Λονδίνου είναι αρνητική και επικίνδυνη.

Η τρίτη διάσταση αφορά την «Ελληνική πλευρά», τις προσεγγίσεις που υιοθετήθηκαν και όσα γεγονότα έγιναν γνωστά. Δική μου θέση που απορρέει από την εξέταση και άλλων ανάλογων και αντίστοιχων περιπτώσεων είναι ότι την στρατηγική ευθύνη την είχε η Μητρόπολη, δηλαδή οι κυβερνήσεις της Αθήνας (οι οποίες ήδη μετά την δολοφονία του Καποδίστρια είχαν δεσμούς μεγάλης εξάρτησης). Ακόμη και εάν οι ηγέτες των Ελλήνων της Κύπρου ήταν μεγάλες προσωπικότητες με μεγάλες ικανότητες δεν θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν λόγω πολιτικών που υιοθετούσε η Μητρόπολη. Θυμίζουμε τι ειπώθηκε όταν έδωσαν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος αρχές της δεκαετίας του 1950 («αναπνέουμε με δύο πνεύμονες της Βρετανίας και της Αμερικής» και θα πάθουμε ασφυξία), την τριμερή του 1955 που έφερε την Τουρκία στο Κυπριακό ζήτημα, τις παλινωδίες της δεκαετίας του 1960, το πραξικόπημα του 1974 με τα γνωστά

αποτελέσματα και την θέση που βασικά και ουσιαστικά υιοθετείται έκτοτε ότι η «Κύπρος κείται μακράν».

Χωρίς να επεκταθώ περισσότερο ολοκληρώνω το σύντομο αυτό σημείωμα υποστηρίζοντας ότι είναι ένα πράγμα οι απελπισμένοι ελιγμοί, τα λάθη, τα «λαθάκια» ή οι παλινδρομήσεις των ηγετών της Κύπρου και άλλο τα στρατηγικά λάθη και οι λανθασμένες στρατηγικές αποφάσεις για τις οποίες η Μητρόπολη (αυτό ισχύει σε κάθε συμμαχία όσον αφορά το ισχυρότερο κράτος) έχει τον κύριο λόγο και την ευθύνη χάραξη στρατηγικής. Παρά την επιβίωση επί μισό αιώνα μετά την Τουρκική εισβολή, αυτό το γεγονός, και με δεδομένη την διαιώνιση της στρατηγικής αποστασιοποίησης του Μητροπολιτικού κράτους, ενέχει συνέπειες εξ αντικειμένου βαθύτατων προεκτάσεων